

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Indenrigs- og sundhedsministeren

§ 71-tilsynet

Dato: 11-05-2023
Enhed: PSYK
Sagsbeh.: DEPNFF
Sagsnr.: 2211214
Dok. nr.: 2667018

Orientering om forlig af klagesag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol – M.P. v. Danmark

Sundhedsministeriet modtog i september 2022 en orientering om, at en tidligere psykiatrisk patient har anlagt en klagesag ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) med påstand om at være blevet udsat for behandling i strid med artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) om forbud mod umenneskelig og nedværdigende behandling, i forbindelse med to bæltefikseringer i hhv. 2017 og 2019.

Den tidligere patient blev i 2017 bæltefikseret i 19 timer og 27 minutter, da patienten var 13 år gammel, og i 10 timer og 25 minutter i 2019, da patienten var 15 år gammel.

Patienten klagede til Det Psykiatriske Patientklagenævn over begge bæltefikseringer. Det Psykiatriske Patientklagenævn behandlede dog alene klagen over bæltefikseringen i 2019, da det trods efterfølgende protester fra forældremyndighedsindehaveren blev lagt til grund, at forældremyndighedsindehaveren havde samtykket til bæltefikseringen i 2017, da patienten var mindreårig. I henhold til psykiatrilovens bestemmelser, indebærer samtykke til indgreb fra forældremyndighedsindehavere, at tvangsforanstaltninger betragtes som magtanvendelse. Det Psykiatriske Patientklagenævn kan alene behandle klager om anvendelse af tvang.

Patienten fik ikke medhold i klagen over bæltefikseringen i 2019 i Det Psykiatriske Patientnævn. Patienten anlagde herefter sag ved by- og landsretten med påstand om at både bæltefikseringen i 2017 og 2019 var ulovlige, og fik efter procesbevilling prøvet sagen ved Højesteret. Alle instanser vurderede, at bæltefikseringerne var lovlige. Patienten klagede herefter til EMD.

Efter en nøje gennemgang af sagens omstændigheder er det regeringens vurdering, at EMD ud fra en konkret vurdering af de samlede forhold i sagen, de nyeste ændringer af psykiatriloven, samt EMD's praksis på området, vil komme frem til, at der er sket en krænkelse af artikel 3 i EMRK, hvis sagen skulle realitetsbehandles ved EMD.

Der bemærkes i forhold Højesterets behandling af sagen, at der efter Højesterets dom er sket ændringer af psykiatriloven, bl.a. på baggrund af dommen i Aggerholm v. Danmark og forliget i Dam v. Danmark, hvor det ikke kan afvises, at disse ændringer vil kunne have haft betydning for dommens udfald. Der er således den 1. januar 2022 blevet indført en ny praksis, hvorefter bæltefikserede patienter skal vækkes, hvis patienten sover, medmindre dette er skadeligt for patienten, samt en notatpligt for den faste vagt, som observerer bæltefikserede patienter, jf. psykiatrilovens § 16, stk. 2.

Regeringen har på denne baggrund indgået forlig med patienten. Forliget omfatter en økonomisk kompensation på cirka 223.000 kr., som vil blive udbetalt til patienten senest med udgangen af juni 2023.

Med venlig hilsen

Sophie Løhde